

РЕШЕНИЕ

№ 1793

гр. София, 06.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Ж СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Анастасова

Членове: Темислав М. Димитров
Виктория М. Станиславова

при участието на секретаря Мария Т. Методиева
като разгледа докладваното от Калина Анастасова Въззивно гражданско дело
№ 20221100512458 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника Главна дирекция „П.б. и з. на н.” към МВР - гр. София срещу Решение № 20061129 от 10.10.2022 г. постановено по гр.д. №3658/2020 г на СРС, 61 състав, в ЧАСТТА, с която е осъдена Главна дирекция „П.б. и з. на н.” към МВР да заплати на М. Г. М. с ЕГН *****, с адрес: гр. София, жк. ****, на основание чл.187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 2 ЗМВР /ред. ДВ бр. 81/2016г./ сумата от 1656,10 лева представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд /след превръщането на нощните часове към дневни/ през периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2020г. до окончателното изплащане на вземането, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 213,09 лева – законна лихва за забава за периода от 01.01.2017г. до 31.03.2017г.

Въззивникът излага доводи за неправилност на решението на СРС. Правните изводи за наличие на извънреден труд и необходимостта от последващото му обезщетяване са напълно погрешни. Излага правни доводи, че НСОПЗ е неприложима, защото ЗДСл не е субсидиарно приложим спрямо ЗМВР. Съгласно чл.187 ал.1 и ал.3 ЗМВР продължителността на дневното и нощното работно време е една и съща – 8 часа, а не е намалена на 7 часа при нощен труд. За нощния труд на държавните служители в МВР, предвиден и уреден в чл.187 ал.1 и ал.3 ЗМВР е трудно приложима разпоредбата на чл.9 от Наредбата за структурата и организацията на работната

заплата. Липсва непълнота в приложимата Наредба №8121з-776 от 29.07.2016 г. Налице е несъвместимост на двете уредби по ЗМВР и КТ. Дори и условно да се приеме, че уредбата по КТ и НСОРЗ е приложима за служители на МВР при определена по чл.140, ал.1 КТ нормална продължителност на работното време през нощта-7 часа и коефициент за преизчисляване - 1,143, като частно на нормалната продължителност за дневния и нощния труд, то, преизчисляването идва с цел компенсиране на работещите. Това, според жалбоподателят се осъществява по две направления-посредством увеличение на часовата ставка и посредством преизчисление на нощните дни в дневни. Излага правни доводи, че чл.9 от НСОРЗ е неприложима в случая.

Въззиваемата страна е подала писмен отговор на въззивната жалба в срок. Изразява становище за нейната неоснователност. Заявява доводи, че решението на СРС е правилно и подробно мотивирано. Претендира разности.

Въззивната жалба е допустима. Решението е връчено на въззивника на 10.10.2022 г и е обжалвано в срок на 13.10.2022 г.

Налице е правен интерес на въззивника за обжалване на решението на СРС.

След преценка на доводите в жалбата и доказателствата по делото, въззивният съд приема за установено следното от фактическа и правна страна:

За да уважи исковете СРС е приел, че в Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. липсва регламентация за преизчисляване на нощния труд в дневен, поради което трябва субсидиарно да се приложи чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Изложил е мотиви, че трансформацията на нощния труд в дневен е била предвидена в чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи, отм. с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. Съгласно нея, при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Тази Наредба е отменена, като в следващите два подзаконови нормативни акта - Наредба № 8121з-592 /обн. ДВ бр. 40 от 02.06.2015 г. / и Наредба № 8121з-779 /обн. ДВ бр. 60 от 02.08.2016 г. / липсва изрична норма съответстваща на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 за преобразуване на часовете положен нощен труд с коефициент 0.143.

С оглед това съдът е приел, че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1, 143, като в противен случай държавните служители в МВР биха се поставили в неравносложно положение.

Според приетата пред първата инстанция ССЧЕ, за процесния период ищецът е

положил 210 бр. 24 часови дежурства, които са отчитани като 24 отработени часа. Съответно, за същия период на ищеца е изплатен извънреден труд за 84 часа. Съгласно преизчисляването по чл.9,ал.2 НСОПЗ на ищеца се следва допълнително възнаграждение съгласно чл.187,ал.6 ЗМВР (с 50 % увеличение) за 240 часа, което според вещото лице възлиза на сумата 1726.74 лв. За претендиращия период 01.12.2016 г. до 31.12.2019 г. възнаграждението за положен извънреден труд, възлизащ на 240 часа, преизчислено с коефициента 1,143 възлиза на 1726.74 лева.

Въз основа на събраните доказателства и констатациите на експерта по ССчЕ, съдът е приел, че стойността на допълнителното възнаграждение за извънреден труд, получен при преизчисляване на положения нощен труд в дневен с коефициент 1.143 за периода 01.12.2016 г. до 31.12.2019 г. е 1726.74 лв. за 240 часа, като е уважил същият за сумата 1656,10 лева като е приел, че вземанията на ищеца за извънреден труд с падеж преди 24.01.2017г. са погасени по давност.

При тези изводи, СРС е приел, че главния иск следва да се уважи за сумата 1656,10 лева, представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд /след превръщането на нощните часове към дневни/ през периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2020г. до окончателното изплащане на вземането.

По предявения иск по чл.86, ал.1 ЗЗД, съдът е приел, че акцесорната претенция за обезщетение за забава е основателна в една част за периода 01.01.2017 г. до 31.03.2017 г., чийто размер според ССчЕ възлиза на сумата 213,09 лв. За определянето ѝ съдът е съобразил основателността в една част на възражението за погасяване по давност за част от претенцията.

Решението на СРС е неправилно в частта на уважаване на исковете.

Според чл. 187, ал. 1 ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8-часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Според чл. 187, ал. 3 ЗМВР работното време на държавните служители се изчислява в работни дни - подневно, а за работещите на 8, 12 или 24-часови смени - сумирано за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22, 00 и 6, 00ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Трудът с 8-часова продължителност, полаган от работещите на смени държавни служители в интервала от 22.00 до 6.00 часа е нощен.

Нормата на чл. 187 ЗМВР се явява специална спрямо общите правила в КТ. ЗМВР въвежда еднаква продължителност на работното време на служителите в МВР през деня и през нощта от 8 часа в сравнение с чл. 140, ал. 1 КТ, според който нормалната продължителност на седмичното работно време при 5-дневна работна седмица, през нощта е 35 часа. Това различие се обуславя от функциите, вменени с чл.

2, ал. 1 ЗМВР на служителите от МВР.

Извънреден е трудът, полаган от служителя по разпореждане или без такова, но със знанието и без противопоставянето на работодателя и който труд попада извън установеното за служителя работно време по график. Нормата на чл. 187, ал. 7 ЗМВР ограничава извънредния труд, който не може да надвишава 70 часа на тримесечен период и 280 часа годишно, а разпоредбите на, ал. 5 и, ал. 6 указват как следва да бъде възмезден положеният от служителя извънреден труд. Правото на изплащане на допълнително възнаграждение за нощен труд е регламентирано в чл. 179, ал. 2 ЗМВР, според който размерът на допълнителните възнаграждения за нощен труд се определя със заповед на Министъра на вътрешните работи, докато размерът на допълнителните възнаграждения за извънреден труд е определен в самия закон - за служителите, работещи на смени, се компенсира с възнаграждение за извънреден труд в размер на 50% увеличение върху основното месечно възнаграждение /чл. 187, ал. 6 ЗМВР/.

В нормата на чл. 187, ал. 9 ЗМВР изрично е предвидена делегация на Министъра на вътрешните работи да определи реда за разпределянето на работното време, за неговото отчитане и за компенсирането на работата на държавните служители извън установеното редовно работно време. Действително с чл. 31, ал. 2 от Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР е било предвидено при сумиране отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22, 00 ч. и 06, 00 ч. за отчетния период да се умножават по 0, 143. Полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период. Тази наредба обаче е неотносима за процесния период, тъй като същата е отменена с Наредба № 8121з-592/25.05.2015 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, режима на дежурство, време за отдых и почивките на държавните служители в МВР, отменена с Решение № 8585/11.07.2016 г. на ВАС по адм. д. № 5450/2016 г. /обн. ДВ 59/29.07.2016г/ и Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители в Министерството на вътрешните работи /обн. ДВ 60/02.08.2016г, в сила от 2.08.2016 г. /. В чл.3, ал. 3 и на двете е указано, че служителите в МВР може да полагат труд през нощта между 22.00ч до 6.00ч, като работните часове не следва да надвишат средно 8 часа за всеки 24-часов период, което съответства на чл. 187, ал. 3 ЗМВР. Положеният нощен труд се остойностява в съответствие със Заповед № 8121з-791/28.10.2014 г. на Министъра на вътрешните работи, в която в т. 1 е посочено, че за всеки отработен нощен час или част от него, на служителите се заплаща допълнително възнаграждение в размер на 0, 25лв. В т. 5 от същата заповед е посочено, че допълнителните възнаграждения по т. 1, 2 и 3

се отчитат в часове и се изплащат след представяне в съответните финансови звена на протокол-приложение № 5 към чл. 32, ал. 1 и чл. 33 от Наредбата № 81213-407/11.08.2014 г.

Следователно положеният нощен труд ако е в рамките на установеното работно време от 8 часа не се явява извънреден труд и за това следва да се заплаща като нощен по определената в Заповедта на Министъра на вътрешните работи тарифна ставка. В този смисъл са и дадените разяснения с ТР № 1 от 15.03.2023 г. ПО ТЪЛК. Д. № 1/2020 Г., ОСГК НА ВКС. С последното е прието, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Именно поради тези съображения не могат да бъдат споделени мотивите на СРС, че е налице празнота ЗМВР и издадените въз основа на него наредби, която да налага субсидиарното приложение на КТ, а още по-малко на подзаконовите нормативни актове, приети въз основа на КТ, и по-конкретно нормата на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, приета с ПМС № 4/17.01.2007 /НСОРЗ/ за преобразуването на часовете нощен труд с коефициент 1, 143. Нормата е неприложима за служебните правоотношения по ЗМВР. С новия и специален закон нормалната продължителност на дневното и нощното работно време е еднаква - 8 часа.

Не е възпроизведена изрично в приложимите наредби нормата на чл. 31, ал. 2 от Наредба № 81213-407 от 11.08.2014 г, а напротив законодателят се е отказал от въпросното преизчисляване.

Според Решение № 197 от 07.10.2019 г по гр. д. № 786/19 г на ВКС, IV ГО при работата на смени (дежурства) работното време на държавните служители в МВР се отчита по специален ред, което прави недопустимо аналогичното приложение на ЗДСл или КТ и конвертиране на часовете труд положен през нощта в дневни часове с коефициент 1, 143.

В исторически план посоченият коефициент 1, 143 е определен в Писмо изх. № 94-НН-198/29.08.2011 г. на МТСП, което се явява задължително предписание за всички работодатели по трудови правоотношения. Същото е издадено от МТСП в качеството му на орган, осъществяващ контрола по спазването на трудовото законодателство "когато нормалната продължителност на дневното работно време е 8 часа /чл. 136, ал. 3 КТ/ и нормалната продължителност на нощното работно време е 7 часа /чл. 140, ал. 1 КТ/, съотношението е 8ч/7ч, т.е. коефициентът за превръщане на нощните часове в

дневни е равен на 1, 14285 или приблизително 1, 143. Целта на този коефициент е да определи така възнаграждението на работника или служителя, че когато той работи 7 часа през нощта, да получава трудово възнаграждение за 8 часа. Следователно, превръщането на нощните часове в дневни, съгласно НСОПЗ, е установено с цел увеличаване заплащането на нощния труд, а не за заплащане на извънреден труд по смисъла на чл.143, ал. 1 КТ.

Следователно, в конкретния случай няма основание да се извършват преизчисления с коефициент 1, 143 заради полагане на нощен труд от ищеца, респ. да се достига до резултат на положен извънреден труд. Искът за заплащане на сумата 1656,10 лева представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд /след превръщането на нощните часове към дневни/ през периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2020г. до окончателното изплащане на вземането е неоснователен.

Поради неоснователност на иска за главната претенция, като неоснователен следва да бъде отхвърлен и искът за акцесорното вземане по чл.86, ал.1 ЗЗД.

Поради разминаване изводите на двете инстанции постановеното решение следва да бъде отменено като неправилно в обжалваната част.

По изложените съображения , СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20061129 от 10.10.2022 г. постановено по гр.д.№3658/2020 г на СРС, 61 състав, В ЧАСТТА, с която е осъдена Главна дирекция „П.б. и з. на н.” към МВР да заплати на М. Г. М. с ЕГН *****, с адрес: гр. София, жк. ****, на основание чл.187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 2 ЗМВР /ред. ДВ бр. 81/2016г./ сумата от 1656,10 лева представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд /след превръщането на нощните часове към дневни/ през периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2020г. до окончателното изплащане на вземането, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 213,09 лева – законна лихва за забава върху сумата за периода от 01.01.2017г. до 31.03.2017г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 382,53 лева - разноски, сторени в исковото производство пред СРС и вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ, като неоснователни предявените от М. Г. М. с ЕГН *****, с адрес: гр. София, жк. **** срещу Главна дирекция „П.б. и з. на н.” към МВР искове с правно основание чл.187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 2 ЗМВР /ред. ДВ бр. 81/2016г./ за заплащане на сумата от 1656,10 лева представляваща неизплатено възнаграждение за положен извънреден труд /след превръщането на нощните часове към дневни/ през периода от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2020г. до

окончателното изплащане на вземането, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата от 213,09 лева – законна лихва за забава върху сумата за периода от 01.01.2017г. до 31.03.2017г.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____